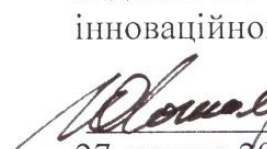

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра композиції

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-професійної програми, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку, професор

Юрій СОКОЛОВСЬКИЙ
27 серпня 2024 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

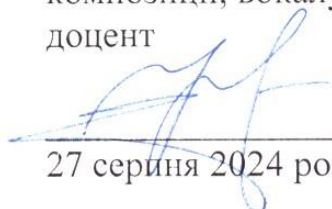
Проректор з науково-педагогічної роботи, доцент

Богдан ДАШАК
28 серпня 2024 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету музикознавства, композиції, вокалу та диригування, доцент

Ірина КУРИЛЯК
27 серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС» (ТВОРЧИЙ ПРОЄКТ)**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Композиція
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін науково-фахової підготовки (ОК1.1)
Загальний обсяг	9 кредитів ЄКТС (270 годин)
Форма підсумкового контролю	Екзамен (1,2), атестаційний екзамен (3)
Термін викладання	1-3 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна, заочна

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальний клас» (творчий проєкт) з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка 26 серпня 2024 року (Протокол № 1).

Розробники:

КАМІНСЬКИЙ Віктор Євстахійович – професор, лауреат Національної премії України імені Т. Шевченка;

МАНУЛЯК Остап Михайлович — кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри композиції ЛНМА імені М. В. Лисенка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри композиції Протокол від “27” серпня 2024 року № 1.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих композиторів, що вільно володіють композицією (у тому числі і у сфері симфонічної, оперно-симфонічної музики, музики до театральних вистав та кіно) здатні створювати власні оригінальні твори, а також творчо опрацьовувати готовий музичний матеріал

Основним завданням дисципліни є навчання студентів володінню засадами оркестрового мислення, музично-театральної драматургії та композиційної структури масштабних симфонічних, оперно-симфонічних і т.п. форм.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Спеціальний клас» (творчий проєкт) студент повинен **знати**:

- освоїти засади оркестрового мислення;
- особливості використання оркестрових груп та солюючих інструментів у розгортанні симфонічного циклу та в музиці до театральних вистав і кіно;

В результаті навчання випускник повинен **вміти**:

- писати симфонічні та кантатно-ораторійні твори;
- створювати музику до театральних вистав та кіно;

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності	
ЗК 2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 3	Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.
ЗК 4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 7	Здатність до міжособистісної взаємодії.
ЗК 8	Здатність працювати у міжнародному контексті.
ЗК 9	Здатність працювати автономно.
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності	
СК 1	Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.
СК 2	Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.
СК 3	Здатність розробляти і реалізовувати творчі проєкти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики.
СК 4	Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.
СК 5	Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
СК 6	Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.
СК 7	Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів,

	здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
СК 8	Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.
2.3. Програмні результати навчання	
РН 1	Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.
РН 2	Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.
РН 3	Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.
РН 4	Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
РН 5	Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
РН 6	Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 7	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 8	Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / музикознавчих дисциплін / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.
РН 9	Здійснювати ефективне управління мистецькими проєктами, зокрема, їх планування та ресурсне забезпечення.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами (денна) та загальна кількість годин в семестрі (заочна)			
		Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота				
							у тому числі:							
							Всього							
								ле кції	Індиві дуальні		практич ні			
Семестри			1	2	3									
Кількість тижнів в семестрі			15/4	15/2	15/4									
OK1.1.	Спеціальний клас (творчий проєкт)*	1,2		3	9	270	90		90/45		180/ 225	2/15	2/15	2/15

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					
			Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні		практичні
I		6	180	60/30		60/30		120/150
	1	3	90	30/15		30/15		60/75
	2	3	90	30/15		30/15		60/75
II		3	90	30/15		30/15		60/75
	3	3	90	30/15		30/15		60/75
Всього		9	270	90/45		90/45		180/225

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1 семестр

Індивідуальні заняття

	Змістовий модуль 1	Кількість годин	
		Аудиторні (денна)	Аудиторні (заочна)
Музика до театральних вистав та кіномузика.			
Тема 1	Оволодіння засадами музично-театральної драматургії.	10	5
Тема 2	Вільні поемні форми, поняття контрастно-складової та наскрізної структури	10	5
Тема 3	Освоєння засад оркестрового мислення	10	5
	Всього	30	15

2 семестр

	Змістовий модуль 2 Симфонічна та оперно-симфонічна музика.		
Тема 1	Оволодіння особливостями використання оркестрових груп та солюючих інструментів у розгортанні симфонічного	15	8

	циклу.		
Тема 2	Написання клавiру або частини партитури симфонiчного, оперно-симфонiчного, кантатно-ораторiйного твору.	15	7
	Всього	30	15
	Всього за 1 курс	60	30

3 семестр

Модуль 3 Створення симфонiчного, оперно-симфонiчного, кантатно-ораторiйного твору			
Тема 1	Завершення роботи над твором (оркестрування) для симфонiчного оркестру.	15	8
Тема 2	Пiдготовка музичного матерiалу для виконання твору.	15	7
	Всього	30	15
	Всього за курс	90	45

Самостiйна робота (денна, заочна)

1 семестр

	Модуль 1. Специфіка та iндивідуальні виконавські можливості при самостiйному опрацюванні визначеної програми	Кiлькiсть годин (денна/заочна)
	Змістовий модуль 1.	
Тема 1	Аналізувати музичні твори в єдності форми і змісту	15/15
Тема 2	Зробити комплексний аналіз твору	10/15
	Поточний контроль	5/10
Тема 1	Визначити загальну структуру твору; охарактеризувати його розділи;	25/30
	Підсумковий контроль (екзамен)	5/5
		60/75

2 семестр

	Модуль 2. Самостiйні пошуки iндивідуальних технічних навиків	
Тема 1	Аналізувати засоби музичної виразності і їх роль в формі і змісті твору	26/34

	Поточний контроль	4/1
Тема 2	Розвиток образно- звукової тканини	25/35
	Підсумковий контроль (екзамен)	5/5
		60/75
	Всього за 1 курс	120/150

3 семестр

	Модуль 1. Самостійні пошуки індивідуальних виконавських якостей	Кількість годин
Тема 1	Ритмічний спосіб розвитку образної звукової тканини	26/25
	Поточний контроль	4/5
Тема 2	Робота над виконавським аспектом.	10/25
Тема 3	Підготовка музичного матеріалу для виконання твору	15/15
	Підсумковий контроль (залік)	5/5
		60/75
	Всього	180/225

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Спеціальний клас» (творчий проєкт)

Критерій оцінки, що виставляється студенту з даної дисципліни, складається із сумарного результату його праці над опрацюванням та засвоєнням практичного матеріалу протягом певного часу. Він поєднує об'єктивні (в даному випадку – обдарованість виконавця) та суб'єктивні (його набуті знання, досягнуті результати, виконавські та сценічні якості, ставлення до обраної професії) фактори, які впливають на оцінку. Основу поняття критерію оцінювання складають вокально-технічні, артистично-виконавські, виразові якості у сценічному виступі конкретного студента.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Відмінно, А (90-100 балів) (45-50)

Бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання і термінологічний багаж для характеристики епохи і стилю автора твору.

Дуже добре, В (82-89 балів) (41-44)

Вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.

Добре, С (74-81 балів) (37-40)

Вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки.

Задовільно, D (64-73 балів) (32-36)

Виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати

Достатньо, E (60-63 балів) (30-31)

Виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок. Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему.

Незадовільно FX (35-59) (18-29)

Невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідей; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу.

Незадовільно F (0-34) (0-17)

Невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології.

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену

діяльності		
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Спеціальний клас» (творчий проєкт) інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на атестаційному екзамені.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Ian Bent with William Drabkin. Analysis, New York: W. W. Norton, 1987. 184 с.
2. Reginald Smith Brindle "Musical Composition": Oxford University Press, Oxford, 1986 196 с.
3. David Cope "Techniques of the Contemporary Composer": Cengage, New York - London, 1997.
4. Paul Hindemith A Composer's World: Horizons and Limitations. Schott — 2000. 221 с.

5. George Perle. *Serial Composition and Atonality: An Introduction to the Music of Schoenberg, Berg, and Webern* (1962; 6th ed., rev., 1991). 164 c.
6. Vincent Persichetti *"Twentieth Century Harmony"*: W. W. Norton & Company, 1961. 283 c.
7. Miguel A. Roig-Francoli. *UNDERSTANDING POST-TONAL MUSIC*, BOSTON: MCGRAW-HILL, 2008.
8. Arnold Schoenberg *Fundamentals of Musical Composition*: FABER & FABER, UK, 1999. 216 c.
9. Margaret Lucy Wilkins *"Creative Music Composition"*: Routledge, UK, 2006. 240 c.